

Toch zou het overweging verdienen om eerst zulke punten op het agendum te stellen, die een publiek karakter dragen en waarvan de behandeling ook door niet-ambtsdragers kan worden bijgewoond. De punten, welke loopen over personen, kunnen dan voor het laatst bewaard en vóór dat die in behandeling komen verzocht dan de praeses de ambtelooze aanwezigen de vergadering te verlaten.

Of ik van dezen maatregel veel verwacht?

Dat nu niet.

Maar hij is uitvoerbaar.

En dan dient o.f. aan de gemeentesleden van alle betrokken kerken het recht, waarover we spraken, uitdrukkelijk te worden verzekerd.

Op kerkeraadsvergaderingen zouden we daaraan even gaarne willen vasthouden.

Maar hier twijfelen we aan de praktische uitvoerbaarheid.

Het grootste deel der vergaderingen toch wordt ingenomen door rapporten over huisbezoek, ziekenbezoek enz.

Het persoonlijk element domineert in de besprekingen.

Een schifting tusschen openbaar en geheim valt hier feitelijk niet aan te brengen.

En openbaarheid mag natuurlijk nooit worden gezocht ten koste van geheimhouding van persoonlijke zaken.

Met beide moet evenzeer rekening worden gehouden.

Toch kan ook in deze wel meer openbaarheid worden betracht.

Vroeger wezen we reeds op het nietszeggende van vele kerkeraadsverslagen.

Daarin staat vaak niet meer vermeld, dan wat er gezongen en gelezen is, wat er ter visie is gelegd en dat er iets in handen van een commissie is gesteld.

't Is over het geheel de droogste en saaiste lektuur, welke er bestaat.

En wie achter de schermen — men vergeve in dit verband dit woord — kijkt, ontdekt, dat juist het voornaamste, waarover uren lang is gedebatteerd, niet zelden zelfs met geen woord wordt aangeduid.

Daarover wordt in de gemeenten dan ook bijna algemeen geklaagd.

Wij mogen niet anders dan het rechtmatige van die klacht erkennen.

Wij men het kerkeraadsverslag kort houden, zoo bestaat er op zichzelf geen bezwaar tegen, mits een plaatselijke kerkbode het in zijn kolommen maar nader toelicht.

Daarbij behoort vanzelf de redakteur objectief het gevoelen van den kerkeraad weer te geven.

Werd dat meer gedaan, het zou ook de betekenis der plaatselijke kerkbodes ten goede komen.

Want die zijn er toch allereerst voor de gemeente, wier naam in het hoofd staat vermeld en niet om redacteuren de gelegenheid te geven hun oordeel kenbaar te maken over aangelegenheden van algemeen aard.

Is voor dit laatste ruimte, dan valt het te loven, dat deze op zulk een wijze gevuld wordt.

Maar plaatselijke belangen gaan voor.

Door een kerkbode kan er van een kerkeraad uitnemende leiding uitgaan en openbaarheid worden gegeven aan wat door hem gewenscht wordt geacht.

Openbaarheid — en hierop mag niet het minst worden afgedrongen — is in het geordend kerkelijk leven een gewichtige faktor.

Geen kloostermuren!

Geen geheimzinnigheden!

Behalve dan voor tuchtgevallen en andere zaken, die over personen gaan.

Daarover behoort het diepste stilzwijgen te worden bewaard.

Belaas! ontbreekt ook hieraan maar al te veel.

Soms wordt het „klikken“ en het „klappen“ door gebrek aan openbaarheid in de hand gewerkt.

Kerkeraaden, die „lek“ zijn, hebben vóór alles te onderzoeken of ze over het geheel tegenover de gemeente niet te veel in raadselen willen wandelen.

Aan den anderen kant echter ontbreekt het in de kerk evenmin als in de wereld aan spionnen.

Niets is tegen dat slag van lieden beveligd.

Loslippige kerkeraadsleden worden handig uitgehoord.

Een enkele maal verstout zich zelfs een ambtsdrager zelf berichten te ventileren.

Ook komt het voor, dat personen, die onder behandeling van kerkeraad of meerdere vergaderingen staan, hun zaak eigenmachtig en op hun manier aan de groote klok hangen.

Dat getuigt van weinig kiesheid, eergevoel en ernst.

Want het geheim moet juist dienen om hun oor zoo lang mogelijk te beschermen.

Geven zij er dan zelf publiciteit aan, dan toonen ze niet te verstaan, hoe ernstig het is, als over hen door een kerkelijke vergadering moet gesproken worden.

Al is hun zaak misschien nog zoo rechtvaardig, zij zijn zelf oorzaak, dat de massa denkt er zal wel een luchtje aanzitten.

Daarmee dienen zij niet de openbaarheid, maar schaden alleen zichzelf.

Ze halen zich het afkeurend oordeel van alle wel-denkenden op den hals.

Al deze buitensporigheden mogen echter geen beletsel zijn om naar meerdere openbaarheid in het kerkelijke leven te staan.

— Theologische Schooldag.

Voor eenige weken werd de Theologische Schooldag gehouden.

De referaten, welke werden gehouden, zijn in onze dagbladen reeds „verslagen“.

Ons blad heeft de gewoonte niet de verslagen nog eens af te drukken.

Daarvoor is onze plaatsruimte te kostbaar.

Toch mag het niet onopgemerkt blijven, hoe deze dag zich onderscheiden heeft door een keur van referaten.

Zoo wel het onderwerp van Ds Schilder „Gereformeerd Farizeïsme“, als dat van Dr. Harrenstein „Wonderen op het Zandveld“, van Ds J. Douma over „De evangelisatie-predikant“, en van prof. Dr. A. Noordzij over „Schriftonderzoek“ bekoren door belangrijkheid en afwisseling.

Doeg volgens indrukgevers het referaat van Ds Schilder de enropalm weg — wij schrijven dit niet om onzen mederedakteur een pluim op den hoed te steken —, hij dient er ongetwijfeld onzen lezers mede door het in ons blad een plaats te geven.

Werde ook door deze dag de komst van het koninkrijk Gods bevorderd.

— Universiteitsdag.

Kort op den Theologischen Schooldag volgde de Universiteitsdag of, rekent men de wetenschappelijke samenkomsten mee, de Universiteitsdagen.

De wetenschappelijke samenkomsten met prof. Dr. A. A. v. Schelven en Dr. H. R. Woltjer als inleiders genoten ruime belangstelling en gaven een geanimeerde discussie te hooren.

De bidstond was heel goed bezocht.

Dit belooft reeds iets voor den volgenden dag.

En werkelijk gaf deze dag een talrijke opkomst.

Het was nu niet de tooneelkwestie, die, gelijk te Utrecht de schare de zaal deed vullen.

Ook zullen we niet beweren, dat enkel toenemende belangstelling in ons Universiteitsleven die gunstige uitkomst gaf.

De verkiezingen van den vorigen dag wekten, waar aan minister Colijn als directeur de leiding was opgedragen, zeer zeker ook den lust op om daar tegenwoordig te zijn.

Doch we gelooven niet te haastig te zijn, wanneer we aan toenemende belangstelling toch het voornaamste van het heuglijk resultaat toeschrijven.

In twee jaar tijds zijn de inkomsten belangrijk gedaald. We kunnen hierop nog wel terug.

Maar we hebben toch hoop, dat ze nu weer stijgen zullen.

Vooral de wederzijdsche liefde van Universiteit en Volk kwam in de redevoeringen aan het woord.

Ook hadden de Directeuren er op voortreffelijke wijze voor gezorgd, dat er populaire onderwerpen werden behandeld door populaire sprekers.

Vandaar, dat 'smiddags de zaal even goed bezet was als 'smorgens en het in- en uitwandelen niet zoo hinderlijk als anders wel het geval was.

Zwolfe geeft moed, dat de Universiteitsdagen weer iets van hun vroegere glorie zullen herkrijgen.

Daartoe stiere het onze God, die alleen wetenschap heeft.

— Verdediging van Dr. van Rhijn.

Dr. M. van Rhijn zond ons het volgende te zijner verdediging:

Hooggeachte Redactie,

Zoo juist lees ik in „De Reformatie“ van 19 Juni 1925 in een stuk van Ds Schilder en in een recensie van Prof. Hepp, dat er hier en daar onder Gereformeerden onzekerheid bestaat, of ik bij de tekening van het Farizeïsme in mijn boek over Lucas 16 aan de Gereformeerden heb gedacht. Het spijt mij bijzonder, dat ik dit niet eerder gemerkt heb, want dan had ik het dadelijk kunnen tegenspreken. Ik heb expres in mijn boek opgemerkt, dat de daar geteekende houding een karikatuur is van vrome orthodoxie en heb er uitdrukkelijk bij gezet: „ook van vrome confessionele orthodoxie“ (blz. 110). Duidelijker kan het toch niet! Niet het minst door de N.C.S.V. heb ik veel te veel eerbied voor waarachtig Gereformeerd leven gekregen, dan dat ik er ooit over zou denken de Gereformeerden een steek onder water te geven in een hoofdstukje over het Farizeïsme ten tijde van Jezus.

U, Mijnheer de Hoofdredacteur, dankende voor de plaatsruimte teken ik mij

Hoogachtend,

Driebergen, 22 Juni 1925.

Lw dw.,

M. VAN RIJN.

Gaarne bieden we hieraan een plaats, al oordeelen we, dat Dr. v. R. heusch niet zoo duidelijk was, als hij wel meent.

Ik heb echter zijn boek niet mee ingepakt, zoodat ik er gedurende mijn vakantie niet letterlijk uit kan citeren.

Daarom zij het mij vergund later van antwoord te dienen.

HEPP.

GEESTELIJKE ADVIEZEN.

Verzekerdheid en Schuldbesef.

Zoo tref ik, dunkt me, den kern van de tweede vraag van één onzer lezersessen, wier eerste ik in het vorige nummer beantwoordde, van de vraag: „Is het geen zelfmisleiding, zoo men zich bij oogenblikken verzekerd houdt van zijn heil in Christus, als zijn Verlosser, terwijl het geweten nog gedurig aanklaagt van wege vele zonden en tekortkomingen?“ Want bij deze vraag gaat het over de verhouding tusschen de verzekerdheid des geloofs en besef van schuld, van gedurig nieuwe schuld door telkens terugkeerend over-

trede en door altoos durende tekortkoming.

Al wie niet vreemd is aan de worsteling om verzekerdheid zijner verlossing kent deze vraag. Ook — de bange engten, waarin het antwoord, dat die twee onverenigbaar verklaart, ons drijven kan. En 't is te verstaan, dat een oprechte van harte er niet aan ontkomt.

't Zou onnatuurlijk zijn, zoo hij zich haar niet gedurig stelde.

Daarvoor zijn rechtvaardigmaking en heiligmaking te innig verbonden. En daarvoor dringt dit verband zich te onweerstaanbaar op aan de ziel, die dorsten gins naar de zekerheid harer verzoening met God.

Het Woord onzes Gods legt op dat verband zoo hoorbaren nadruk, als Christus wie hij de zonde vergaf en reddde van haar gevolgen, van zich laat gaan met de vernaming: „ga heen, en zondig niet meer“, als het wel betuigt, dat er „geen verdoemenis meer is voor degenen die in Christus Jezus zijn“, maar om er dan onmiddellijk op te laten volgen: „die niet meer wandelen naar 't vleesch maar naar den Geest“, en als het verzekert, dat „wie met Christus gestorven is, ook met Hem opgewekt is tot een nieuw leven“.

En — deze laatste woorden zeggen het ons reeds — dit verband tusschen rechtvaardigmaking en heiligmaking is niet maar een Goddelijke ordinantie die van buiten af tot ons komt, maar die zich ook onderwerptelijk laat gelden in ons zieleleven.

Ze ligt van den beginne ingevlochten in het werk des Geestes in ons hart.

Het is niet mogelijk, dat we oprecht berouw over eenige zonde zouden gevoelen, zonder die zonde ook te halen.

En het is evenmin mogelijk, dat we zouden roemen in de verlossing van de schuld der zonde door Christus bloed, zonder dat we beseffen, hoe deze genade ons roept tot heiligmaking en gehoorzaamheid, en zoodat dat we die heiligmaking begeeren en naar die gehoorzaamheid ons uitstreken.

Waren nu die heiligmaking en gehoorzaamheid alomtds even volkomen als onze rechtvaardigmaking — voor de vraag die ons bezig houdt zou er geen plaats bij ons zijn, en de zekerheid onzer rechtvaardigmaking zou door geen schaduw ooit verduisterd worden.

Maar zóó is het niet.

Onze rechtvaardigmaking is op eens volkomen. Ze is een vrijpraak onzes Gods, die voor eens en voor altoos geldt. Ze zet, mogen we ook aan haar toepassing gedurig opnieuw behoefte hebben, onzen staat voor God onherroepelijk vast, en er behoort aan haar nooit of te nimmer iets te worden toegevoegd.

Doch zóó is 't niet met onze heiligmaking en haar vrucht in gehoorzaamheid.

Ze gelden niet onzen staat voor God, maar om bestaan, ons ZIJN.

En dat bestaan, dat zijn, wordt niet in één oogenblik geheel omgezet van onheilig tot heilig, van geheele verdorvenheid tot vleekellooze reinheid.

Onze heiligmaking en gehoorzaamheid zijn in dit leven nooit meer dan een beginsel, een „klein begin“, gelijk onze Heidelbergse zegt, van wat ze zijn moesten en eenmaal worden zullen.

Hier is dus zekere tegenstelling bij een kind Gods: hij is wél rechtvaardig; niet volkomen heilig. Wel ten volle verlost van de schuld en de straf der zonde, niet van haar smet en macht.

Naar de eenheid van rechtvaardigmaking en heiligmaking beseft hij, dat dit zoo niet zijn moest, dat het zoo niet blijven mag.

En het is dit besef wat hem, verliest hij het onderscheid en de ordinantie Gods waaruit het voortvloeit, uit het oog, in verwarring brengt.

De tijdelijke en noodzakelijke tegenstelling tusschen de volkomenheid zijner rechtvaardigmaking en de onvolkomenheid zijner heiligmaking, schijnt hem dan een onverzoenlijke tegenspraak, een onoplosbare tegenstrijdigheid; en op grond van de onvolkomenheid zijner gehoorzaamheid verdenkt hij dan de waarachtigheid zijner verlossing door 't bloed van Christus.

Juiste onderscheiding, bij 't vasthouden aan 't innig verband, tusschen rechtvaardigmaking en heiligmaking zal hem echter aan dezen strik doen ontkomen, en hem doen verstaan, hoe dagelijkse ervaring van inwonende verdorvenheid hem niet de zekerheid zijner verzoening met God heeft te ontnemen.

Integendeel, ze wordt middel, hem de onuitsprekelijke genade zijner rechtvaardigmaking hoe langer hoe meer te doen kennen. Ze wordt de roede die hem telkens opnieuw tot de genade der rechtvaardigmaking de toe vlucht doet nemen. Ze doet hem haar ook hoe langer zoo meer kennen, als de rechtvaardiging van een goddelooze. En elke nieuwe verootmoediging voor zijn God, geeft hem nieuwe ervaring van haar waarachtigheid en haar overvloedigen rijkdom; wordt hem ook een nieuwe prikkel tot strijd tegen de inwonende zonde en tot oefening in gehoorzaamheid.

Daarin treedt dan de onverbreeklijke eenheid tusschen rechtvaardigmaking en heiligmaking telkens opnieuw en steeds heerlijker voor hem in 't licht, en toert hij zijn God danken voor beide, als hem in Christus geschonken.

Zóó zag haar de Apostel Paulus, toen hij wél, bij de gedachte aan zijn eigen zonde en verdorvenheid, met een schreiend hart klaagde: „Ik ellendig mensch, wat zal mij verlossen?“, maar om er in één adem op te laten volgen den blijden jubel: „Ik dank God door Jezus Christus onzen Heere!“

En zóó ziet onze Heidelbergse haar, als hij in dat volzinnige antwoord op de tweede vraag, ons heel het leven des geloofs teekent als het gelijktijdig — „gelijktijdig!“ — kennen van deze drie stukken: „Hoe groot onze zonde en ellende zijn — niet waren maar zijn —; hoe we van die zonde en ellende verlost worden door Christus; en hoe we Gode voor die verlossing dankbaar zullen zijn!“

V.

Vóór de
Na den
Dat mo
verkiezing
leveren.
Ons bie
Zoodra
hoe de ve
leur geste
we hebbe
Maar w
dat God
vloei d
Want G
nederlaag
Gods v
de Heere
Maar d
moeilijk.
Hij dee
Niet zo
Maar d
Als over
Zeker,
Verdach
moesten s
Ook go
onderwijze
rekenen k
hun eerst
schotel lin
Er moet
ben gester
Geloofde
stel, dat l
salaris ha
Dan zijn
litiek meer
belen.
Of hande
wraak?
Dan heb
Woord des
Evenwel
ons onder
op de am
het gemeer
Wij vertr
zijn begins
Evenmin
tegorieën
mensen
het stembij
De Kerst
Altemaal
Maar de
ouder liden
Laat ons
laatschen,
te danken.
Doch vol
taan, die
Waar ge
den gehoud
taak te ve
Zou de
ondankbaar
— Een nieu
Het kabu
vóór de ver
zin ingedie
De „N. l
levensmoe
Dat blad
lingen mog
In elk g
Rechts gel
Uit de l
de stem bel
aanblijven.
Maar in d
niet vernon
Het verlar
schijnt bij
Waarbij d
zullen heen
Wij voor
belang, wie
Zelfs niet
Maar of e
gesteld, was
party ernst
In het K
zoer wel, d
uit de kan l
schen over.
Soms zell
zich door n
Laatst we
op Zondag
We moge
niet meer v
Dat onze
het nieuwe